

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejemajo mesečno . . 1-80
== Sobotna izdaja: ==
 za celo leto K 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

== Inzerati: ==
 Enostolpna pettivrata (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat po 23 v
 za dva in večkrat . . . 15.,
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
== Poslano: ==
 Enostolpna pettivrata po 40 vln.
 Izhaja vsak dan, izvenemati nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 183.

800 bomb na Solun. - Naši letalci napadli Valono. - Pri Gorici se bojujejo noč in dan. - S pomožno francosko križarko „Provence“ utonili 3304 možje.

Več skrbi za naše begunce.

Kakor poročajo časniki, pojdejo dne 30. marca furlanski begunci iz Wagne na Dunaj, kjer priredijo koncert. Človeka mora razveseliti ta novica, ker bodo imeli begunci od tega precejšen materialen dobiček in bodo postali tudi širšemu občinstvu nekoliko bolj znani. Raditega nismo čisto nič nasprotni temu furlanskemu koncertu na Dunaju, ampak jim privoščimo iz celega srca. Želimo pa si pri tem, da bi polagoma spoznali tudi naše slovenske begunce. Dosedaj poznajo, kakor je po pravici nekdo pred kratkim omenil v »Slovenec«, le Gorico in goriške Italijane, oziroma Furlane. Druge nesrečne kraje naše Primorske pa pozna le malokdo.

Nehote se moramo vprašati, kdo je temu kriv? Vzrokov je dosti, a ker je najboljše, da ne čakamo drugih, moramo sami sedaj pričeti delovati in pokazati svetu, da ne eksistirajo samo furlanski begunci, ampak da je še veliko več takih slovenskih trpinov. Naši poslanci in vodilni možje, naj omenjajo naše begunce bolj pogostoma v javnosti, kakor to delajo njih furlanski kolegi. Poskrbijo naj, da se v begunskih dvorcih, v begunskih pomožnih društvih nekoliko več uveljavi naš slovenski jezik. Priznati moramo, da smo veliko zamudili. A sedaj ni časa, da bi po naši stari navadi valili krivdo od enega do drugega in se prekrakali, koga bi obsodili. Kar smo zamudili, moramo popraviti. Poglejmo na primer, koliko slovenskih uradnikov in uradnic bi bilo lahko v raznih begunskih pomožnih društvih in komitejih, kjer bi iste nujno rabili, ker imajo tako pogosto opravka s slovenskimi strankami. Imel sem sam priliko videti uradnika, kaj je moral vse napraviti, da bi se lahko sporazumel s slovenskim beguncem. Dopovedoval mu je v vseh možgih jezikih, še celo s hebrejščino je poskusil, a nazadnje se vseeno nista razumela. Kaj je vsega tega treba? Koliko ljudi imamo mi, posebno ženskega spola, ki bi radi prevzeli take službe.

Nadalje bi rad omenil tudi nekaj glede usode naših dijakov-begunccev. Predočimo si pred vsem, kako usodepolne postanejo nekaterim sedanje razmere. Raztresenim na vse vetrove, popolnoma brez vseh gmotnih sredstev, jim je absolutno nemogoče, da bi nadaljevali kje drugod svoje pričetke študije. Polagoma bodo pozabili, da so dijaki, ki bi morali svoje študije še nadaljevati, in se bodo brez volje vdali usodi ter bodo postali kakšni pisarji ali kaj podobnega. A v teh časih, ko je že padlo toliko naše inteligence častne smrti za domovino, moramo mi Slovenci, ki smo imeli že pred vojsko tako malo inteligentov, na vse moč govoriti, da se bo naša mladina dalje izobraževala in da ne opusti študiranja ter tako poveča število onih, katerih edino smo imeli vedno preveč, to je število polizobražencev. Zato je sveta dolžnost Slovencev, in posebno njih voditeljev, državnih in deželnih poslancev in drugih javnih funkcionarjev, da vzamejo naše dijače-begunce v svoje posebno varstvo ter tako rešijo slovenskemu narodu to bodočo inteligenco. A ne smemo se ustrašiti, češ, tega ne zmoremo sami. Deželni glavar goriški je za dijače italijanske narodnosti iz Goriške storil vse; slovenski goriški dijaki so istota ko podpora vredni in potrebni! z združenimi močmi napravimo vse. In tudi vlada bi gotovo šla na roko. Omenim naj samo, da je otvorila na Dunaju dijaški konvikt za Italijane. Vso gotovostjo smemo trditi, da dá takega tudi nam, če le napravijo merodajni faktorji potrebne korake.

Naj bi ne bile te besede glas vpiljožega v puščavi, ampak naj bi prinesle na-

šim ubogim beguncem, kateri se morajo brez doma klatiti po svetu med tujci, med tem ko užigajo sovražne granate njih lepe domove, tem potrebnim beguncem naj bi prinesle vsaj nekaj izboljšanja njih tužne usode. Pomislimo, da so naši bratje, katerim pomagati je naša prva in sveta dolžnost.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 30. marca. Uradno:

Na Goriškem so se zopet bojevali ponoči in podnevi. Pri mostišču so nastopile na obeh straneh močne sile. Naše čete so ujele tu 350 Lahov, med njimi 8 častnikov. V odseku Dobrdoške visoke planote je topniški ogenj skrajno živahen. Na višinah južno od Selc se bore dalje za nekaj jarkov.

Brodovje naših pomorskih letal je vrglo mnogo bomb ob izlivu Zdohe na sovražne baterije.

V odseku Bela in Plöcken, na bojni črti v Dolomitih in pri Rivi topniški boj.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

Rim, 28. marca. Uradno: Ob gornji Buti počasi sovražni topniški ogenj proti od nas osvojenim postojankam. Uspešen ogenj našega topništva je prisilil sovražno četo, ki je po dolini Valentina prišla na Mali Pal, da se je umaknila. Dež in megla sta tudi večer preprečila delovanje topništva ob zgornji Soči. Kljub temu smo na Mrzlem vrhu porušili sovražne postojanke, pri čemer je bil en metalec bomb v polno zadet. Pri Zagori so naši drzni metalcji bomb razrušili sovražni strelski jarek in prepodili sovražno posadko. Trdi, siloviti boj na višinah severozahodno od Gorice, ki je trajal 40 ur, se je danes končal z uspehom našega orožja. Potem, ko je sovražnik svoj silovit topniški ogenj osredotočil na naše, vsled slabega vremena že itak poškodovane zakope pri Grafenbergu, je 26. t. m. zvečer z ogromnimi silami silovito napadel. V trdovratnem odporu so naši na krilih vzdržali sovražne navale, med tem ko se je v središču po luti ročni borbi nek naš bataljon umaknil za približno 400 m, pri čemer je vzel s seboj okoli 30 ujetnikov. Čez dan je trajal sovražni zapiralni ogenj proti napadani postojanki. Zvečer je naša pehota prešla k protinapadu in po ponovnih krvavih navalih, sijajno podpirana po topništvu, vzela izgubljene postojanke zopet nazaj. V naše roke je padlo: 302 ujetnika, med njimi 11 častnikov, 2 strojnici, puške in velika množina municije kakor tudi bogat vojni material vsake vrste. Naš ogenj iz pušk je večer prisilil četrto sovražno letalo, da se je pri Vittorio spustilo na tla. Oba letalca sta ujeta.

Boji ob soški fronti.

Iz vojnega tiskovnega stana 29. marca: Ob soški fronti in v karnijskih alpah traja ljut ogenj obojestranske artiljerije in pehotni boji dalje. Vzhodno od prelaza Plöcken je sovražnik obnovil svoje napore, da bi c. in kr. četam zopet vzel izgubljeno višinsko postojanko, čeprav leži pred odsekom enega samega bataljona 500 mrtvih Italijanov. Tudi nov napad s svežimi četami se je izjalovil. Pravtako je vrglo sovražno svoje vodstvo ob goriškem območju močne rezerve v boj, da bi zopet osvojilo postojanko ob severnem pobočju Podgore. Istočasno je tudi vojvoda Aosta vnovič pričel z ofenzivo proti Sv. Mihaelu in severovzhodnem delu Doberdobske planote. Med tem, ko je skupina desnega krila zaman poskušala prodreti na cesti iz Selc v Doberdob, se je v središču vnel ljut pobližnji boj

za razvaline popolnoma razstreljene vasi perila svoj napad proti kotu ob izlivu Vi-Sv. Martin. Leva skupina sovražnika je napave v Sočo, da bi tam dosegla severno pobočje Sv. Mihaela. Kljub strašnemu streljanju težkih topov in čeprav so neprestano za nove napade uporabljali nove čete, ni sovražnik mogel niti na jedni točki prodreti.

Izgubljena inicijativa.

Lučano, 30. marca. Čeprav italijansko uradno poročilo z dne 28. marca trdi, da so se boji pri Gorici končali z uspehom Italijanov, prevladuje v Italiji kljub temu vtis, da je inicijativa ofenzive zopet prešla k Avstrijcem, medtem ko se je v zvezi s pariškim posvetom govorilo o veliki italijanski ofenzivi.

Vlom v baziliko sv. Petra v Perugiji.

Lučano, 30. marca. (Kör. ur.) Italijanski listi poročajo: V perugijsko baziliko sv. Petra so vlomili. Zločinci so ukradli med drugim 9 slik, 4 so delo slikarja Perugini, 1 slika je Rafaelova, 1 pa slikarja Mantegna.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 30. marca. Uradno:

Mestoma boji prednjih straž.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 30. marca. Veliki glavni stan:

Južno od Naroškega jezera so prenehali Rusi večer napadati. Njih topništvo še živahno strelja tu, kakor tudi zahodno od Jakobova in severno od Vidsega. Pri Postavem je postalo mirno.

Vrhovno vojno vodstvo.

NA BESARABSKI BOJNI ČRTI.

Črnovice. V ponedeljek in v torek se je nahajalo mesto zopet po daljši dobi pod vtisom močne kanonade z bližnje bojne črte. Sovražnik se je približeval našim postojankam ob besarabski meji, a poizkus se je popolnoma izjalovil.

BRANILEC DNJESTRSKE UTRDBE OD-LIKOVAN.

Dunaj, 30. marca. (K. u.) Cesar je podelil viteški križ Leopoldovega reda z bojno dekoracijo v priznanje hrabre obrambe dnjestrske utrdbe polkovniku Juliju Planckh.

MED RIGO IN DVINSKOM POVELJUJE KUROPATKIN.

Rotterdam. Ruski poročevalci javljajo, da se je razvila med Rigo in Dvinskom velika bitka. Ruskim četam poveljuje Kuropatkin.

GENERAL RUSKI O POLOŽAJU.

Kodanj. »Ruskoe Slovo« objavlja intervju z generalom Ruskim, ki je izjavil: Uspehi ruskega orožja na Orientu naj se ne precenjujejo. Naj se tudi ne veruje na poseben mir med Rusijo in Turčijo, ker je Turčija po vojaški moči Nemčije tako zaslepljena, da pričakuje svoj dobrobit le od Nemčije. Ruski sodi, da razpolaga Nemčija še z izdatnimi silami in da še ni izčrpana. Nemcem gre pred vsem za to, da opravijo s Francozi in z Angleži, nato prično šele glavno ofenzivo proti Rusiji, ker zadene nemški napad v Franciji na občutljivejše živce kot v Rusiji. Če se ne posreči sporazumu, da onemogoči popolnoma veliko splošno ofenzivo osrednjih velesil, se mora pričakovati ljut napadalni vihar sovražnika v prvih mesecih poleti. Nemčija poizkusi namreč vse, da prisili odločitev, preden nastopi zima.

90—100.000 MOŽ IZGUB.

Curih, 30. marca. Nevtralnemu švicarsko časopisje podrobno opisuje brezuspešne

naskoke Rusov na celi 160 km dolgi fronti na vzhodu in računa izgube dosedanjih ruskih naskokov na 90—100.000 mož.

GLAVEN SMOTER RUSKIH ŽRTEV.

Haag. »Daily Telegraph« poroča: Ruski štabni častniki izjavljajo, da je šlo Rusom zgolj za to, da zasedejo višje ležeča mesta, preden prične kopneti sneg. Rusi ne zasledujejo splošnega načrta.

SRBI RUSOM NA POMOČ.

Frankf. Ztg. poroča iz Pariza: Sem kaj so došli številni srbski častniki. Določeni so za rusko fronto v Galiciji.

RUSKI VOJNI MINISTER ODPSTOPI.

Petrograd, 30. marca. Petrograjska brzojavna agencija: Vojni minister general Polivanov je odstopil na lastno prošnjo. Za njegovega naslednika je imenovan dosedanji načelnik intendature, general pehote Šuvajev.

RUSKE OBVEZNOSTI NASPROTI NEMČIJI IN AVSTRIJI.

Bukarešt. Iz Petrograda: Ruski trgovci in tvorničarji so založili v državni banki 1.600.000 rubljev za 1. marca zapadla plačila v Nemčiji in Avstriji.

× × ×

Najvišji poljski narodni odbor

je v seji 8. t. m. temeljito razpravljala o razmerju najvišjega narodnega odbora iz kraljestva. Vsi govorniki so naglašali, da upajo na ustanovitev narodnega zastopstva kraljestva Poljskega v kratkem času. Soglasno so sklenili, naj se skliče zbor vseh državnih in deželnih poslancev glede na razmerje Galicije nasproti kraljestvu. V seji poljske komisije Poljskega kola dne 24. t. m. na Dunaju so razpravljali tudi o tej zadevi.

Dr. Leo odpotoval v Varšavo.

Z Dunaja: Predsednik mesta Krakov, tajni svetnik dr. Leo, odpotuje v Varšavo, da dobi stik kot član avstrijskega pomožnega odbora za Poljake s tamošnjimi človekoljubnimi krogi.

Obnovljen samostan v Plocku.

Nemške okupacijske oblasti so vrnile v Plocku starodavni benediktinski samostan, ki so ga Rusi ob svojem gospostvu zaplenili.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 30. marca. Veliki glavni stan:

Pri Lihons je privedel nek mali nemški oddelek od kratkega napada v francosko postojanko ujetega 1 stočnika in 57 mož.

Zahodno od Moze so nameravali Francozi s ponovljenimi napadi, pripravljenimi z močnim ognjem, zopet osvojiti gozdne postojanke severno od Avocourt; napadi so se odbili. V južnovzhodnem kotu gozda so se razvili ljuti bližnji boji, ki so se nadaljevali ponoči, dokler niso prisilili sovražnika, da se je moral danes zjutraj tudi tu umakniti. Topniški boji so se nadaljevali z veliko ljutostjo na obeh bregovih Moze.

Peročnik Immelmann je premagal v zračnem boju 12 sovražno letalo, angleško dvokrilno letalo; letalci so ujeti.

Sovražna vržena bomba v Mec je ubila enega vojaka, nekaj drugih je ranjenih.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 28. marca. Ob 3. uri popoldne. Vzhodno od Moze je bila noč mirna. Zahodno od Moze, pri Malancourt in na nižini Woevre ob vznožju višin ob Mozi precej živahen topovski ogenj na obeh straneh. Na Lotarinskem smo v gozdu Perry napadli neko sovražno utrdbo; posadko smo deloma pobili. Ko smo se umaknili,

Ob 11. ponoči. V Argonih je naše topništvo dalje delovalo proti sovražnim utrdbam severno od La Hayette v odseku La Fontaine — Charmes — Haute Chevauche, kakor tudi v vzhodnem delu Argonov. Proti sovražni bateriji v gozdu Montfaucon naperjeni ogenj je povzročil razstrelbo.

Zahodno od Moze se je vnovič pričelo ljuto obstreljevanje proti našim postojankam med Avocourtom in Bethincourtom. Proti 3. popoldne so Nemci močno napadli našo bojno črto Haucourt—Malancourt. Vse napade smo s težkimi izgubami z našim zapiralnim in pehotnim ognjem odbili.

Vzhodno od Moze obstreljuje sovražnik naše druge črte. V Woivre je naše topništvo naperilo obsežen ogenj proti občutljivim točkam sovražne bojne črte.

V Vogezih precej živahni topniški boji pri Stossweilerju in Mühlbachu kakor tudi ob Hartmannsweilerkopfu.

Strašno učinkovanje nemških topov.

Berlin. »Frankfurter Ztg.« poroča iz Pariza: Neki seržent, ki se je boril v gozdu Caures, potrjuje v »Petit Journalu«, kako strašno je učinkoval ogenj nemških topov pri Verdunu. Nemške kroglice so razbile vse puške; med 8 strojnimi enega odseka jih je uničenih 6, ostali dve so morali hitro umakniti. Tako strašne bitke še ni doživel.

Francozi o Verdunu.

Genf. Francoski vojaški kritiki radi novih nemških napadov zahodno od Moze temeljito razpravljajo o položaju na bojišču. »Echo de Paris« pravi: Obžalovati se mora, ker so Nemci zopet prodrli. Njih baterije ogrožajo neprestano naše postojanke. »Journal« izjavi: Nemci pričenjajo s treh strani obhod naših postojank, ki jih vedno težje držimo. V protislovju z navedenimi vojaškimi izjavami izjavlja bivši minister Barthou, da je položaj pri Verdunu resen in da ga Nemci nikdar ne dobe.

Genf. »Tribune de Geneve« poroča: Za Verdunom zapuša civilno prebivalstvo vse kraje do 50 km daleč.

General Dubai vojaški guverner v Parizu. Pariz, 30. marca. (Kor. ur.) V seji ministrskega sveta je podpisal predsednik Poincaré dekret, ki imenuje generala Dubaja za vojaškega guvernerja v Parizu in za višjega poveljnika pariške armade, ker je z ozirom na zdravje odstopil general Manouri.

Po pariškem posvetu.

Berlin. »Lokalanzeiger« izjavi: Velikim besedam sovražnikov že mnogokrat niso sledila velika dejanja. Resolucija o neomajljivem uničenju zato ni tako strašna. Usoda Evrope ne odloči na velikih bojiščih. Če se vojskovedcem sporazuma res posreči, da izvedejo vojsko natančno tako, kakor so se dogovorili, smo tudi na to pripravljeni.

Lugano. »Secolo« dvomi o uspehu pariškega posveta. Izjavi, naj računata strategija in diplomacija sporazuma v 20 mesecih z obtožbo, da delati vedno zamude, kar se mora obžalovati. Narodi se prepričajo, da tudi pariški posvet ne dovede do odločilnega preobrata te strašne drame, marveč da se izčrpa delo posveta v napitnicah, sprejemih in z običajnim laskanjem, zadaj se pa skriva težko prikrita nesloga. Če bi izprevideli to tudi člani posveta, bi za vsako ceno stopili na tla obupnega miru. List razpravlja nato o govorici, da prisilijo laško vladu, naj napove vojsko Nemčiji, kar pa ni nujna posledica posveta, četudi se vsekakor presoja, naj se li del razpoložljivih čet vporablja v ozemlju drugih meja. Italija bi se tem dolžnostim ne odtegnila, četudi mora vpoštevati, da mora skrbeti za popolno varnost lastne bojne črte. Vsak ve, kaj je res, da je premagana Srbija in da je vdrla Avstrija globoko v Albanijo.

Berlin. »Berliner Bunde« poročajo iz Pariza: Zahodne velesile so gotovo sklenile, da si pomagajo medsebojno z materialom in s četami. General Cadorna v Parizu razpravlja o tehničnih pogojih, Salandra in Sonnino pa o protiuslugah za laško pomoč. Navzočnost Srbov v Parizu dokazuje, da se nekaj na Balkanu zgodi.

Asquith in Kitchener odpotovala v Rim. Pariz, 30. marca. (Kor. ur.) »Agence Havas«: Premier Asquith in vojni minister lord Kitchener sta odpotovala danes v Rim. Ministrski predsednik Salandra in zunanji minister Sonnino sta odpotovala včeraj popoldne.

Snežni viharji na Angleškem.

Amsterdam, 30. marca. (K. u.) Anglijo so obiskali v zadnjih dveh dneh hudi snežni viharji, ki so skoraj popolnoma onemogočili brzojavni obrat. Takih ovir še ni bilo trideset let. Prekinjene so vse brzojavne proge ob železnih, ki vozijo na sever, severozahod in na vzhod; vlaki so zadržani več ur. Birmingham je odrezan od 30 velikih mest; poškodovanih je veliko ladij in hiš. Ni izključeno, da je v zvezi z neurjem na Angleškem motenje brzojavne zveze z Nizozemsko.

Nemiri v Dublinu.

Kodanj. Oblegovalno stanje so proglasili v Dublinu in v sosednjih manjših pri-

staniščih radi delavskih nemirov, ob katerih so se spopadali delavci z vojniki. V Dublin so premestili dva angleška polka; razmere med vojniki in domačini so napete. Delo v pristanišču popolnoma počiva. Irski zvezi transportnih delavcev so prepovedali shode. Zvezno vodstvo je nato sestavilo in oborožilo več delavskih bataljonov za nastop proti vojakom. Nemire so izzvale hišne preiskave v pisarnah Zveze irskih transportnih delavcev.

Na Balkanu.

POROČILO C. IN KR. MORNARISKEGA POVELJSTVA.

Dunaj, 30. marca. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Dogodki na morju.

Pod vodstvom linijskega ladjičnega poročnika Konjoviča so štiri pomorska letala z bombami obstreljevala Valono. Opazovalo se je, da so zadele bombe baterije in bivališča, na letališču neko skladišče in pa francosko matično letalsko ladjo »Foudre«. Kljub ljutemu obstreljevanju so se vrnila vsa letala nepoškodovana.

Poveljstvo mornarice.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 30. marca. (Kor. ur.) Generalni štab javlja:

Brodovje 15 nemških letal je bombardiralo 24. t. m. solunsko pristanišče in francosko-angleški tabor blizu mesta. Vrgli so 800 bomb, ki so povzročile veliko škodo. Letalci so opazovali eksplozijo v neki zalogi, ki se nahaja neposredno pri kolodvoru in drugo eksplozijo na neki sovražni ladji. Sovražni letalci so poizkušali napasti nemško letalno brodogradnjo, a poizkus je ostal brezuspešen. Na tla so se morala spustiti 4 angleško-francoska letala. Ostala letala so se morala umakniti.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 30. marca. Uradno: Nobenih dogodkov. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 30. marca. Veliki glavni stan: Nič novega.

Vrhovno vojno vodstvo.

Zračni napad na Solun.

Lugano, 30. marca. Iz Soluna se poroča: Nemško letalno brodogradnjo je eno uro obstreljevalo pristanišče, mesto in ententni tabor pri Solunu. Baje je le malo škodo. Precej civilnih oseb je postalo žrtev obstreljevanja.

Amsterdam, 30. marca. Zračni napad na Solun je po londonskih poročilih napravil znatno škodo. Ena bomba je padla na veliko vojašnico, neke druge na prefekturo.

Portugalske čete v Solunu.

Atene, 30. marca. »Nea Alitheia« poroča: Ententa je obvestila Grško, da se bodo v kratkem izkrcali v Solunu portugalske čete. Grška vlada je proti temu ugovarjala.

Francozi porušili vardarski most.

Genf. »Progres« poroča iz Lyona, da je porušilo francosko topništvo most za silo čez Vardar.

Podvodna postaja na Krfu.

Frankobrod. »Frankfurter Ztg.« poroča iz Pariza: Na Krfu so odkrili poizvedovalno in preskrbovalno postajo podvodnih čolnov. Zaprli so 40 oseb.

Črnogorski princ Peter v Rimu.

Lugano. Črnogorski princ Peter je dopel včeraj jutraj v Rim.

Angleži vabijo Macedonce pod svojo oblast.

Budimpešta, 29. marca. Atenska »Nea Himeria« poroča, da je nekaj pod angleškim poveljstvom stoječih čet preplavilo nekaj macedonskih krajev. Nadlegujejo prebivalce, povečini Grke, ki so naseljeni v srbski Macedoniji in so odtam zbežali. Silijo jih, da podpisujejo izjavo, da hočejo priti pod angleško oblast, ker grško gospodstvo ovira razvoj Macedonije. Obljubljajo jim zemljo, konje in vse, kar bi rabili za trdno gospodarstvo, ki bi po sedmih letih vse postalo njihova neomejena lastnina.

Obisk bolgarskega vladarja pri Radoslavovu.

Sofija, 29. marca. (K. u.) »Agence Telegraphique Bulgare«: Kralj Ferdinand je obiskal danes dopoldne min. predsednika Radoslavova v njegovem zasebnem stanovanju. Poset je trajal eno uro, kar tolmači kot znak posebne vladarjeve pozornosti nasproti ministrskemu predsedniku.

Sofijska vohunska razprava.

Sofija, 30. marca. (Kor. ur.) Utemeljitev sodbe proti štirim v dosmrtno ječo obsojenim rusofilom navaja, da so vohunili na korist neke države, ki se sicer ne nahaja v vojnem stanju z Bolgarijo, pač pa pričinja proti obrambi in varnosti Bolgarije sovražna dejanja in da so zakrivali ob-

toženci zaroto z namenom, da izdajo deželo. Obdolžitev vohunstva proti Turčiji ni dokazana. Obtoženci smejo vložiti priziv proti razsodbi.

Bolgarski mohamedanci.

Budimpešta, 29. marca. »Pester Lloyd« poroča, da so mohamedanski poslanci po sprejemu pri carju Ferdinandu temu poslali brzojavko s 15 podpisi, kjer carja zagotavljajo, da se vsi mohamedanci čutijo srečne pod njegovim vodstvom.

Bolgarski vojaški ataše v Carigradu.

Sofija, 30. marca. Major Azmanov, bivši vojni bolgarski ataše v Belgradu, je imenovan za vojnega atašea v Carigradu.

× × ×

Rumunija in Rusija.

Bukarešt, 29. marca. Carpova razkritja v »Moldovi« o ruskih nasilstvih v rumunskih vodah tvorijo predmet razburjenih razprav v občinstvu in časopisju. »Ziua« piše: Res se moramo čuditi, da naša vlada s tako mirno dušo prenaša nasilstva ruske mornarice v Črnem morju in rumunskih vodah, ki se obrača izključno samo proti parnikom z rumunskim blagom. V tem postopanju je mnogo nerazumljivega in nehotne se moramo vprašati, ali je interes, da moramo rumunsko blago izvažati na bližnji vzhod, tako postranska stvar, da se iz gotovih ozir, ki so bili vsekakor odločilni, popolnoma zanemari lastne interese. Nikar ne pravite, da smo brez moči proti takemu ruskemu postopanju. Pogostokrat, kar smo pa še le danes izvedeli, so prišle ruske torpedovke v rumunsko vodovje, da so potopile ladje, ki so iz Costanze vozile rumunsko blago. Še več. Sedaj slišimo, da v Dobrudži in zlasti v Constanzi deluje velika ruska špijonaža, ki signalizira odhod vsake ladje proti Levantu. Mislimo, da Rusi kršijo nevtralnost naše dežele in da jim že danes moramo krepko zaklicati: »Stoj!« Nasilstvo ruskega brodogradnjo na Črnem morju nam mora tudi zato dati še bolj misliti, ker slišimo, da misli rusko črnomoško brodogradnjo razviti še večjo delavnost, da bolj odločno blokira bolgarska in turška pristanišča. Čisto v nasprotju z mednarodnim pravom hoče Rusija preprečiti vsak rumunski izvoz v Turčijo in Bolgarijo.

Filipescu molči.

Bukarešt, 29. marca. Rusofilni »Adeverul« piše, da je Filipescu sprejel zastopnike časopisja, proti katerim je obžaloval, da jim more reči le splošne besede in poročati samo o zunanostih. Rekel je: »Ne morem govoriti o vojnih operacijah, ker sem obiskal notranjo operacijsko cono in bi bilo izdajalsko o tem govoriti.« Takoj nato je sprejel Take Jonescuja in »Adeverul« pravi: »Njemu pa je gotovo vse povedal.«

Nov načelnik rumunskega generalnega štaba.

Budimpešta, 29. marca. »Az Est« poroča iz Bukarešte: Uradno se razglša, da je namesto generala Zottu general Cristescu imenovan za načelnika generalnega štaba.

Rumunsko-turško trgovsko razmerje.

Bukarešt, 29. marca. Rumunska vlada je poslala v Carigrad trgovskega atašea Copescu, da se tam pogaja, kako bi se razširilo trgovsko razmerje s Turčijo.

Vesti iz Belgrada.

Belgrad, 28. marca.

Včeraj so pripeljali v Belgrad iz Kraljeva vse zaplenjene arhive vseh srbskih ministrstev in sodišč. C. in kr. čete so zaplenile v Kraljevu skoro vse arhive vseh srbskih ministrstev, katere so Srbi prestavili iz Niša v Kraljevo, a jih tudi tukaj pustili. Arhivi so najdeni v strašnem neredu. Avstrijske oblasti so uredile vse arhive in tako urejene prepeljele včeraj v Belgrad. Pri č. in kr. okrajnem poveljstvu mesta Belgrad morajo oblasti priglasiti vse godzarske uradnike in uslužbence, kateri so bili že od preje v državni službi. Tudi novo pokopališče je bilo zadeto za časa bojev za Belgrad od nekoliko granat. Ko je prišel Belgrad v avstrijske roke, so pričeli popravljati grobove in prezidavati porušene grobnice. Sedaj se ta dela že bližajo svojemu koncu, tako da bo novo pokopališče kmalu v najlepšem redu. V sled razbojstva so bili v Gornjem Milanovcu obsojeni po prekem sodu Anton, Boško in Aleksander Trnavac, in sicer prva dva na smrt, tretji pa na 15 let težke ječe. Na smrt obsojena sta bila obešena. Isto sodišče je obsodilo vsled razbojstva Budimira Divnić na smrt. Bil je obešen. Zaradi razbojstva je bil v Čacku obsojen na smrt Mišo Raković. Bil je obešen. V Šabcu je bil na smrt obsojen Krsto Gjokić, in sicer vsled zločina umorstva, izvršenega na nekem avstrijskem vojak. Bil je ustreljen.

Naročajte „Slovenca“

Turčija v vojski.

TURSKO URANO POROČILO.

Carigrad, 29. marca. (K. u.) Glavni stan:

Nobenih važnih dogodkov na raznih bojiščih.

Neko naše letalo je preletelo 27. marca otok Lemnos; vrglo je na neko sovražno letalno lopo in na pristanišče Mudros štiri bombe. Pristaniški obrambni topovi in z vojnih ladij so brez uspeha streljali na naša letala.

Boji v Mezopotamiji.

Berlin. Iz Amsterdama: V Londonu v soboto izdani seznami izgub kažejo, da spadajo boji v Mezopotamiji k najtežjim bojem, v katerih so izgubili Angleži največ ljudi.

Odhod Mackensena iz Carigrada.

Carigrad, 28. marca. (Kor. ur.) Generalfeldmaršal Mackensen je s posebnim vlakom odpotoval.

Na morju.

S pomožno francosko križarko »Provence« utonile 3304 osebe.

Frankobrod, 30. marca. (Kor. urad.) »Frankfurter Ztg.« poroča iz Genfa: Iz Pariza se javlja z zanesljive strani: V francoskem mornariškem ministrstvu zdaj odkrito priznavajo, da je štela posadka 26. februarja na Sredozemskem morju potopljene francoske pomožne križarke »Provence« 4000 mož. Na Malto so prepeljali 296, na Milos pa 400 rešencev. Ostala posadka (torej 3304 možje) je utonila.

Kabel med Angleško in Nizozemsko pretrgan.

Rotterdam, 30. marca. Brzojavna zveza med Angleško in Nizozemsko je popolnoma pretrgana.

Nobene zveze z Ameriko.

Rotterdam, 30. marca. Neposredni brzojavni promet med Angleško in Ameriko je od včeraj pretrgan.

Angleška brodogradnja na Severnem morju.

Kodanj, 30. marca. Potniki parnika »Jupiter«, ki je došel v Bergen, so videli na Severnem morju več velikih angleških brodogradnj, ki so plula proti jugu. Tudi podmorske čolne so videli, vendar niso mogli dognati, čegavi da so bili.

Nemčija in Združene države.

Washington, 30. marca. (Kor. urad.) »Reuter«: Državni tajnik Lansing obvešča, da je naročeno ameriškemu veleposlaniku v Berlinu vprašati, če so nemški podvodni čolni torpedirali parnika »Sussex« in »Englishman«.

»Eaglepoint«.

London, 30. marca. (Kor. ur.) »Lloyds«: Angleški parnik »Eaglepoint« (5222 ton) se je potopil; posadko so rešili.

»Harriet«.

London, 30. marca. (Kor. ur.) »Reuter« poroča iz Harwicha 27. t. m.: Posadka danskega parnika »Harriet« (1372 ton) se je danes popoldne pripeljala sem. Kapitan poroča, da je zavezil parnik na mino in se potopil.

Štiri ladje izgubljene.

London, 30. marca. (K. u.) Parnik Kilbribe je bil potopljen 1. marca. Potopil se je še nek drug parnik. Moštvo so rešili. Potopila se je neka ruska jadralnica.

London, 30. marca. (K. u.) Loyds: Angleška jadralnica Montrose je zavezila na obrežje. Sodijo, da je ladja izgubljena. Posadko so rešili.

Nemška protiblokada.

Genf, dne 30. marca. Tery izraža v »L'Oeuvre« v uvodnem članku bojazen, da bo na Francoskem nastala lakota. Nemški podmorski čolni lahko pomorsko trgovino znižajo na polovico. Zadnja letina na Francoskem je bila skrajno slaba, letošnja tudi žalostno kaže, poleg tega pa zahteva uvoz iz Amerike obilo zlata iz rezerv francoske banke. Štiriporazum uvideva, da odgovarja Nemčija na blokado s protiblokado, ki pravtako lahko postane strašna.

Razna poročila.

Španska nevtralnica.

Ženeva, 29. marca. Na nekem volilnem shodu je rekel španski ministrski predsednik grof Romanones, kakor poročajo madridski listi, da hoče Španija ostati nevtralna do konca in upa, da bo mir kmalu sklenjen.

Strašna železniška nesreča v Ameriki.

Do zdaj 17 mrtvih in 25 ranjencev. Cleveland (Ohio), 29. marca. V megli sta trčila zgodaj jutraj dva osebna vlaka 37 milj od tu, v razvaline je zavezil tretji vlak. Do zdaj 17 mrtvih in 25 ranjencev.

Pruska gosposka zbornica.

Berlin, 30. marca. (Kor. ur.) Gosposka zbornica je soglasno sprejela v celoti proračun in ravnotako več resolucij.

Dnevne novice.

Princ Hohenlohe pri cesarju. Cesar je v torek v daljši avdijenci sprejel notranjega ministra princa Hohenlohe.

— **Kranjska trgovska in obrtna zbornica** je imela 30. t. m. redno javno sejo. Med poročili predsedstva je zanimivo, da je kranjska dežela v celem dosedaj podpirala in dala 46 milijonov vojnega posojila državi. Za predsednika je bil izvoljen g. Knez z 10 glasovi, 3 glasove je dobil g. Ogrin, za podpredsednika g. Pammer in za provizorvalca predsednika gosp. Schrey. Pregledovalci računov ostanejo, samo mesto g. Podlesnika, ki je pri voljakih, se je izvolil g. Ogrin. Zbornični račun za leto 1915. izkazuje dohodkov 83.175 K 32 v, stroškov pa 77.218 K 83 v, prebitka 5956 K 49 v. — Predsednik je poročal, da je zbornica na pristojnih mestih intervenirala zaradi vprašanja o ureditvi porabe sladkorja na Kranjskem ter se potegovala za tako določitev štiritedenske porabne kvote, ki sega do postavnega maksimuma. V tej važni zadevi se mudi prav sedaj zbornični podpredsednik g. Kamilo Pammer v imenu zbornice na Dunaju.

— **Nemški program.** Oficijozni »Fremdenblatt« poroča, da so na Dunaju v dvorani »Pri divjem možu« dunajske nemško-narodne organizacije razglasile »nemške zahteve glede preureditve Avstrije«. Cenura je podrobno poročilo potlačila in pustila objaviti samo nekaj splošnih besed, n. pr.: država mora podpirati nemško šolstvo, dalje, prenovljenje države naj se izvrši potom združene moči kot narod sklenjenega nemštva; program se tudi peča z vprašanjem Adrije itd. itd.

— **Vpoklic 18 letnih.** V letu 1898. rojeni mladeniči se morajo najkasneje do 7. aprila t. l. zgledati pri občinskem uradu (magistratu) svojega bivališča. Prebiranja se bodo vršila od 14. aprila do 1. maja. Natančnejši podatki so na lepkih.

— **Bosensko-hercegovsko poslanstvo v Budimpešti.** Budimpešta, 30. marca. (Kor. ur.) Danes jutraj z Dunaja došlo bosensko-hercegovsko poklonilno odposlanstvo je zaslusal ob 12. dopoldne ministrski predsednik grof Tisza v palači ministrskega predsedstva. Grof Tisza je menjal z dež. načelnikom Bosne in Hercegovine generalom pehote pl. Sarkotičem prisrčna razgovora. V hotelu »Hungaria« je priredil grof Tisza ob pol dveh na čast odposlanstvu pojedino.

— **Sprejem bosensko-hercegovskega odposlanstva pri ogrskem ministrskem predsedniku.** Budimpešta, 30. marca. (Kor. ur.) Ob sprejemu bosensko-hercegovskega poklonilne deputacije je pozdravil general pehote pl. Sarkotič ministrskega predsednika grofa Tiszo z nagovorom, s katerim se je zahvaljeval za skrb, ki jo gojita obe vladi nasproti Bosni in Hercegovini in je prosil naklonjenosti tudi za bodočino. Min. predsednik grof Tisza se je zahvalil, ker je obiskalo odposlanstvo Budimpešto. Dalje je izvajal: Ropateljnost naših sosedov, ki so nameravali razbiti našo monarhijo in ki je motila kulturno delo monarhije v Bosni in Hercegovini, je izzvala tisti boj, katerega so se udeležili sinovi Bosne in Hercegovine s hrabro požrtvovalno obrambo domovine in moči monarhije. Danes se že lahko mogoče reče, da se je odločil boj. Monarhija je našla moč, da kljubuje svetu sovražnikov. Zmagovita moč monarhije je odločila za vse večne čase skupno življenje Bosne in Hercegovine z ostalimi njenimi deli. Čustva bratske ljubezni in obojestranskega zaupanja, ki je zvezalo sinove Bosne in Hercegovine z našimi sinovi v skupnem boju, hočemo iz teh velikih izkušenj svetovne sodbe prenesti v dobo mirnega kulturnega dela. Kot starejši brat jih hočemo z varno roko voditi po poti napredka k blagostanju in k svobodi. Prosim Vas, nastopite to pot zaupajoč nam skupno z nami. Govor ministrskega predsednika so sprejeli z živahnim odobravanjem.

— **Tisza glede na Bosno in Hercegovino.** Budimpešta, 30. marca. (Kor. urad.) Danes opoldne so bili tu nahajajoči se člani bosensko-hercegovskega poklonilnega poslanstva gosti min. predsednika grofa Tisze. Min. predsednik grof Tisza je po navdušeno sprejetem živjo-klicu na Njegovo Veličanstvo naglašal, da stare vezi, ki so vezale Ogrsko z Bosno, iz izročil in iz src Ogrov še niso izginile. Ogrska bo stala tem deželam vedno na strani. Napil je najodkritjšemu prijateljstvu, trdni slogi in blagobitu narodov Bosne in Hercegovine. Deželni načelnik pl. Sarkotič se mu je zahvalil z govorom.

— **Močno je obolel č. g. konz. svetnik J. a. n. K. a. l. a. n.** bivač sedaj na Homcu pri Kamniku. Priporoča se v pobožen spomin čč. prijateljem in Marijinim družbam.

— **Važna odločba glede preživnih družinam vojnih vpoklicancev.** Štajersko namestništvo je izdalo odlok, ki je silno važen za prizadete ter se morejo nanj sklicevati tudi v drugih kronovinah. Odgo pritožila zaradi priznanja oziroma odloka naglašja, da gre stranki, ki se je v dru-

mere preživnine in dosegla ugodno rešitev, izplačilo priznanega doneska od dne, ko je bil prehranjevatelj poklican v vojno službovanje, ne pa šele od dneva pritožbe. Izvzeti so le slučajji, ko je nastopila upravičenost do preživnine šele po prvi odbiti pritožbi, na primer ako je morala soproga šele po več mesecih po moževem odhodu zapreti trgovino ali podobno. Tedaj ji gre preživnina od tistega dne, ko je zaprla trgovino. Razen tega je doplačilo izključeno tudi v slučajih točke 4. in 5. min. nar. z dne 11. feb. 1916 (preživnina za ženin nezakonske otroke, za rejence in rejence). Namestništveni odlok opozarja dalje, da je treba za vsako pritožbo novega sklepa in da je treba stranke čim prej obvestiti o rešitvi.

— **Odlikovanja in orožništvo.** Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: okrajni stražmojster 7. dež. orož. poveljstva Franc Gregorič; nad. stražmojster 6. dež. orož. pov. Ivan Bračko; nad. stražmojster 12. dež. orož. poveljstva Ivan Gabrovšek. — Srebrno hrabrostno svetinjo sta dobila stražmojster 7. dež. orož. poveljstva Peter Žule in nad. stražmojster 12. dež. orož. poveljstva Fr. očev. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste sta dobila stražmojster 7. dež. orož. pov. Josip Ozmeč in nad. stražmojster 6. dež. orož. pov. Ivan Vrabl.

— **Oskrbovalnica v graški splošni deželni bolnici zvišana.** Deželni odbor je oskrbovalne pristojbine za splošno deželno bolnico zvišal, tako da bo treba odlej plačati v prvem razredu oskrbovalnine 19 K, v drugem 9 K 50 vin., v tretjem 4 K.

— **Trikrat odlikovani slovenski junak.** V bolnišnici »Rdečega križa« v Beljaku je bil odlikovan dne 24. marca četovodja Maksimilijan Paulič iz Buč pri Kozjem, okraj Brežice, z zlato hrabrostno kolajno. Imenovani se je posebno junaško izkazal v bojih pri Bovcu, kjer je bil težko ranjen v pljuča. Sedaj je v bolnišnici in se počuti že precej boljšega. Pripomniti je, da je Paulič že tretjkrat odlikovan, in sicer z malo in veliko srebrno in sedaj zlato svetinjo.

— **Maribor — Ptuj.** Od 26. marca naprej ne vozi iz Maribora popoldanski osebni vlak v Ptuj več ob 1. uri 15 minut, ampak ob 1. uri 50 minut. Ta vlak bo odšel na Pragerskem počakal na prihod dunajskega brzovlaka. Tako bodo potniki, ki so namenjeni v Ptuj, imeli takojšnjo zvezo s ptujskim vlakom (gigrlom).

— **Nesreča v tiskarni.** Iz Maribora poročajo: V ponedeljek, dne 27. marca popoldne se je v Cirilovi tiskarni ponesrečil 18 letni strojniški vajenec Ernest Frankl. Ko se je tiskala ponedeljkova »Straža« in je veliki tiskarski stroj tekkel, je Frankl hotel pri stroju neko reč popraviti, a stroj ga je zgrabil za desno roko, da mu jo je pri sklepih popolnoma zdrobil, tako da je ostala viseti samo na eni kiti in kosu kože. Nesrečnemu mladeniču, ki je bil prav priden, so v tiskarni za silo roko obvezali in ga odnesli v rešilno postajo, odkoder so ga odpeljali v bolnišnico, kjer so mu roko odrezali.

— **Ponarejeni srebrni goldinarji.** Na Spodnjem Štajerskem kroži v zadnjih tednih zelo veliko število ponarejenih srebrnih goldinarjev ogrskega kova iz l. 1888. Ponarejeni goldinarji so napravljeni iz manjvredne kovinaste mešanice, so temnomodre barve in se jih prav lahko razločuje od pristnih, ker so mnogo lažji. Ker je že bilo veliko oseb osleparjenih, torej pozor!

— **Smrt udeleženca sarajevskega umora.** V vojaškem kazenskem zavodu v Möllersdorfu je umrl na tuberkulozi eden glavnih obtožencev v sarajevskem procesu, Nedo Kerović. Na dan atentata ga je napadla razbesnela množica mu utisnila več reber in le policiji se je moral zahvaliti, da je še ostal pri življenju. Pri sodni obravnavi je bil obsojen na smrt pozneje pa pomiloščen na 20 let ječe.

— **Ujetnikom in internirancem v sovravnih deželah se smejo v bodoče posiljati razne jestvine (čokolada itd.), tobak in druge malenkosti tudi s pisemsko pošto.** Zavojčki morajo biti opremljeni v obliki pisem ter ne smejo tehtati več kakor 350 gramov. Vsebovati ne smejo ničesar pisane ali tiskane.

— **Aretiran je bil v Zagrebu mizarski pomočnik Ivan Avbelj,** rojen leta 1886. na Viču pri Ljubljani, in sicer zaradi tatvine.

Ljubljanske novice.

lj Dolžnost naznanila. Trgovci in obrtniki se opozarjajo, da poteče rok dolžnosti naznanila za dušik vsebujoče snovi dne 8. aprila in je naznanilo podati mestnemu magistratu po stanju z dne zadnjega marca. Ravnotako poteče rok dolžnosti naznanila za kovine dne 8. aprila in je tudi to poslati mestnemu magistratu. Enako je naznaniti mestnemu magistratu zaloge ovčje volne do 8. aprila in sicer po stanju z dne 1. aprila. Rok dolžnosti naznanila za usnje, ko že,

kožice in strojila pa poteče v torek, dne 4. aprila in je naznanilo podati po stanju prejšnjega tretjega dne, t. j. od sobote, dne 1. aprila. To naznanilo je poslati priglasitvi za usnje v c. in kr. vojnem ministrstvu (»Ledermedestelle in k. u. k. Kriegsministerium« Wien, III. Vorder Zolamtstrasse 3). Tozadevne tiskovine se dobe brezplačno v obrtnem oddelku mestnega magistrata, kamor so (razen usnja), izpolnjene tudi pravočasno odpisati.

lj Prodaja sladkorja in trgovci. Gremij trgovcev naznanja svojim članom. Po § 4. ministrske odredbe z dne 4. marca 1916, drž. zak. št. 61 sme se prodajati konsumentom sladkor le proti sladkornim kartam tako, da se za množino kupljenega sladkorja odreže predpisano število odrezkov. Sladkor v kockah se nahaja v 5 kg zavojih; trgovci prodajajo konsumentom večkrat tudi cele zavoje. Ker vaga tak zavoj brez sladkorja 25 gramov, sme trgovci pri prodaji cellega zavoja odrezati od sladkorne karte le za 4,75 kg odrezkov, računati pa sme zavoj za 5 kg vsebine. Člani gremija, ki pridejo v poštev, se pozivljajo, da se te naredbe strogo drže.

lj Umrl so v Ljubljani: Josipina Lampret, hči lesnega trgovca, 30 let. — Alojzija Tomazin, bivša služkinja, 38 let. — Anton Kos, sin posojilniškega uradnika, 3 mesece. — Ivan Pucher, pešec.

lj Umrla je dne 29. marca v Gradcu na kliniki gospa Emilija Maroltova, soproga mestnega učitelja v Ljubljani.

lj Demontiran parnik. Ker je bilo delo pri poglobljenju Ljubljanskega začetkom mobilizacije ustavljeno in se je parnik, s katerim so dovažali kamenje in drug material v vodi kvaril, so ga začeli demontirati in sploh vse železje. Tudi čoln bode segnil, ako ga ne bodo vzeli iz vede. Kedaj bode po Ljubljani zopet zvižgal kak parnik, je pač vprašanje časa.

lj Dotična žena, ki je pustila v trgovini A. Vesel v Prešernovi ulici zavoj usnja, naj pride ponj.

lj Našla se je Pred Škofijo v Ljubljani denarnica z nekaj denarjem. Kdor jo je izgubil, naj pošlje opis iste s približno ali natančno navedbo vsote denarja na naslov: Marija Bartol, Travnik pri Rakeku št. 13.

lj Briljantna kravatna igla se je izgubila na potu od Šolskega drevoreda do Kongresnega trga. Pošten najditelj naj jo odda proti dobri nagradi tvrdki I. C. Mayer.

Primorske novice.

Modra galica za Goriško. V zadnjem času se obračajo kmetovalci z Goriškega na deželni odbor goriški kakor tudi na »Deželni urad goriški« v Ajdovščini z vprašanji, ali bi mogli modro galico še dobiti. Prizadeti kmetovalci se obveščajo tem potom, da zamorejo še vedno dobiti modro galico pri deželnem odboru, to pa le potom županste. Kdor torej želi imeti modro galico, naj plača pri svojem županstvu skupno ceno 3 K za vsak kilogram (vštevši prevozne stroške s Češkega do Ajdovščine). Županstvo pošlje potem dotični znesek goriškemu deželnemu odboru na Dunaju (Parlament), nakar se modra galica odpotuje k »Deželnemu uradu goriškemu« v Ajdovščini, da jo odstopi prizadetemu županstvu. — Od goriškega deželnega odbora na Dunaju. — Deželnega glavarja namestnik: Dr. A. Gregorič.

— V ruskem vojnem ujetništvu, in sicer v Kazalinskem, okraj Syr Darjinsk, se nahaja dr. Leopold Mastnak, c. in kr. nadporočnik-avditor. Ujet je bil dne 22. marca 1915.

— **Skrbnice sirot« v Trstu.** Centralni urad za varstvo mladine v Trstu je sklenil: Varuško sodišče bo imenovalo »skrbnice sirot«, ki prevzamejo prostovoljno nadzorstvo nad dvema ali tremi vojaškimi sirotami. Prostovoljne skrbnice sirot tvorijo organizacijo, ki bo s predstvom v stalni zvezi s centralnim uradom. Ta organizacija, ki se je drugje dobro obnesla, ima to dobro, da nudi gospe vseh krogov priložnost, da sodelujejo pri akcijah na korist vojnim sirotam.

Razne novice.

Bel kruh na Ogrskem. Iz Budimpešte poročajo, da se bo smel na Ogrskem početi s 1. aprilom zopet peči bel kruh. Znamenje, da je na Ogrskem še dovolj bele moke.

Štrajk dunajskih prekajevalcev. Na semnju 28. marca na Dunaju so prodajalci prešičev kljub temu, da je bilo veliko živali na trgu, zahtevali pretirane cene; prekajevalci, ki so organizirani v združitvi, so zato sklenili štrajkati ter so opoldne vsi odšli s semnja, ne da bi bili kupili le enega prešiča. Prešičorejcem je ostalo vseh 6000 priganjih prešičev.

Nizke cene živil na Ruskem Poljskem. V Kowelu na Ruskem Poljskem stane funt govedine 50 vinarjev, funt kostrunovine 52 vinarjev. Kruh se dobi po vseh prodajalnah, bel in črn, brez krušne izkaznice,

tudi pecivo in jabolčni zvitek. Poceni so tudi izdelki prekajevalcev. Samo cigaret se ne dobi.

Edison o umetnem zlatu in niklenem papirju. Ob priliki svoje 70 letnice je izjavil Edison, kakor poroča »Gaulois«, da ni več daleč čas, ko se bo na umetni način pridobivalo zlato. Seveda bo to povzročilo v gospodarskem življenju velik preobrat ter bo treba nanovo urediti vrednote. Razen tega je izjavil Edison, da bo sčasoma nikel izpodrinil papir. Časniki in knjige se bodo tiskale na tankih niklenih listih in tudi za zavijanje se bo rabil nikel. Niklen papir bo cenejši nego je sedanj in tudi težji ne bo.

Mineralne vode se podraže. Na izrednem običnem zboru društva naravnih zdravilnih vrelcev v Avstriji so člani sklenili zvišati cene mineralnim vodom. Sklicevali so se, da so se podražile steklenice in vse potrebščine za razpošiljanje. Da pa konsumenti ne bodo preveč zadeti, bodo del višjih stroškov pokrili na ta način, da bodo ustavili dosedaj običajno prilaganje reklamnih predmetov; tudi vrnjene steklenice se bodo višje plačevale.

Zadnja poročila.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 31. marca. Uradno se razglasi: Rusko in južnovzhodno bojišče: Nič novega. — Laško bojišče: Vsled neugodnega vremena je v bojih nastal odmor.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

Rim, 29. marca. V dolini Vermeaglio je uspešen ogenj naše artiljerije razkropil sovražne čete, ki so delale utrdbe. Na železnih in cestah v dolini Lagarina in dolini Sugana neprestan promet vlakov in čet, katere smo, kjer le mogoče, z našo artiljerijo nadlegovali. Na Cima Val Piana so naši oddelki napadli sovražne delavske skupine in jih razkropili.

Proti od nas osvojenim postojankam pri sedlu Freikofel in pri Passo dell Cavallo je razvijala sovražna artiljerija živahno delovanje. Naša je uspešno odgovarjala in zapodila male sovražne oddelke, ki so poskušali napad, v beg.

Na soški fronti živahni topniški boji. Na kraški planoti smo odbili včeraj zjutraj napade, katere je sovražnik podvzel v zvezi v včerajšnjem poročilu omenjeno akcijo na višinah pri Gorici. Med Vermeljanom in Trzičem se nam je posrečil protinapad, pri katerem smo sovražniku odvezli 10 ujetnikov.

Mackensen v Sofiji.

Mackensen je došel 29. t. m. v Sofijo. Zvečer je odpotoval v glavni stan. Kralj ga je spremil na kolodvor.

Gospodarski pregled.

— **Strogo nadzorovanje pri naročbah semenskega žita.** Da se prepreči vsaka pristranost in krivica pri razdelitvi žita itak pičlih množin semenskega žita, se je komisijonarjem vojničnega prometnega zavoda naročilo, da smejo nakazovati semensko žito samo tistim poljedelcem, ki se izkažejo s potrdilom pristojnega županstva o višini dejanske potrebščine. Županstva pa se pozivljajo, da izgotavljajo navedena potrdila z največjo vestnostjo in natančnostjo.

— **Nakaznice za mleko namerava vlada v kratkem vpeljati.**

Kanal Ren — Donava — Črno morje. Dunajski mestni svet je sklenil pozvati vlado, da naj začasa skrbi za vodno pot od Rena do Črnega morja. V Nemčiji se za to vprašanje zelo zanimajo, zato naj vlada takoj stopi v zvezo z Nemčijo, Ogrsko in balkanskimi državami. Kanal naj gre od reke Rena preko Mene do Ulma ob Donavi; od Ulma do Rezna bi Donavo morali pripraviti za paroplovbo; ožino pri Železnih vratih bi morali razširiti. Potreben je tudi kanal od Donave v reko Odro.

Skrbeni jedilni list v Nemčiji. Prihodnji mesec bodo po nemških gostlinah zelo skrajšali jedilni list, ki bo smel obsegati samo dve juhi, dve predjedi in dve mesni jedi, toda gost si bo smel izbrati samo po eno. Za večerjo bo nekaj več jedil.

Sladkor, jajca in les so najvažnejši izvozni predmeti Avstroogrške. Vojska je vzrok, da se sedaj ne morejo več izvažati, pa v zvezi s tem so ti predmeti pri nas mnogo dražji kot v mirnem času. Sladkor in jajca se oddajajo v nevtralne države in v Nemčijo kot kompenzacija za drugo pri nas potrebno uvozno blago. Izvoz lesa pa je danes pri nas docela prepovedan. Cena lesu se zadnji čas zopet dviga, ker ga malokdo ponuja. Ne le stavbinski les, tudi drva (gorivo) so se sila podražili. Da pride oboje vrste lesa malo na trg, je pač več vzrokov. Tovornih vagonov ni dovolj na razpolago, železniški promet je sila oviran. Sicer pa tudi gozdni delavci in drvarji kar se da manjka. Dnina se jim je skoro podvojila, z ujetniki pa si posestniki gozdov ne morejo

posebno opomoči, ker ti splošno tega dela niso tako vajeni kot naši drvarji, ki večinoma vsi sedaj mesto dreves, Lahe porirajo. Poleg tega manjka vprežne živine in vozov. Kar se lesa producira, skoro vsega porabi vojaška uprava za svoje stavbe, barake, ujetniške tabore, bolnišnice, skladišča in utrdbe. Posebno pomanjkanje lesa občutijo papirnice za papir in premogokopi. Les se je podražil odnosedno tudi papir in ki ga morajo tiskarne tako drago plačevati, da se je čuditi, kako morejo svoje liste in časnike po starih cenah izdajati. Drva so se za 100 podražila, istotako je mnogo dražji premog. Saj vemo, kako se ga je za drag denar po zimi težko dobilo. Producenti lesa sila tarnajo, da nimajo pri teh visokih cenah nobenega dobička. Pa pustimo jih pri tarnanju! Skoro gotovo pa je, da cene lesu tudi po končani vojski ne bodo preveč padle, ker se ga bo mnogo rabilo za postavljanje novih domov in gozdnih delavcev ne bo preveč na razpolago. Marsikaka lesna trgovina bo še po vojski spala prisilno spanje in draginja stanovanj bo gotovo še več let občutna. Vprašamo ob tej priliki le to, bi li ne bilo prav, ko bi se naši lesni trgovci pravočasno združili in osnovali lesnoprodukcijsko in trgovsko delniško družbo? Naj začno o tem merodajne osebe razmišljati in potem potrebno ukreniti.

Kakor centralne sile, tako se tudi ententa trudi, da se osnuje skupno delovanje na gospodarskem in trgovinskem polju proti nam. Imela je že več tozadevnih posvetov. Koncem aprila se bodo v to svrhu sešli v Londonu in tudi Portugalska se jim bo pridružila. Angleži bodo vse znali omrežiti, kot so jih speljali k podpisom pogodb, da nobena država ne sme pričeti mirovnih pogajanj na svojo roko, tako jih hočejo tudi v trgovskem oziru speljati podpisu gospodarske pogodbe, v smislu katere tudi nobena država, pripadajoča k ententi, ne bo smela z nami, Bolgarijo in Nemčijo na svojo roko in brez privoljenja ostalih trgovinske pogodbe skleniti. — Skoro vsaka država ima zoper ta predlog svoje pomisleke. To se razvidi iz izjav na razne tozadevne interelacije v državnozbornih zasedanjih. Koliko bo mogoče to načelo udeležiti, bo pokazala prihodnost. To pa je gotovo, da se svetovni trg tekom tisočletij ni razvijal v okviru političnih meja in predpisov. Ti so mu bili le v trgovini. Pač pa temelji vsa trgovina in promet naroda z narodom na potrebni izmenjavi predmetov, ki se nahajajo na eni strani v izobilici — na drugi v pomanjkanju. To je prava — naravna podlaga trgovini, ki se bo tudi po vojski uveljavila. Radi tega se nam tudi raznih tozadevnih odredb naših sovražnikov ni tako bati. Bodo skoro gotovo le šiba na vodi.

Pa preidimo k borznim poročilom. Vse nam poročajo o velikem povpraševanju po jedilnem fižolu, prosu, kaši, posušenem sadju in krmilih. Da bi se pomanjkanju krmil opomoglo, tovarne za krmila na vse načine poskušajo, kako in v čem bi moge preskrbeti kaka nova nadomestna krmila. Zadnji čas so prišle na to, da se da v to svrhu prav dobro izrabiti korenina neke rastline, ki se latinsko imenuje tritrem repense, nemško Ackerquacke — slovensko bi ji dejali »lokvan«. Ta rastlina raste v naši državi v mokrotnih letih v posebno velikih množinah. Če se posuši in zdrobi, je baje prav dobra hrana za konje in jo na Francoskem že več let s pridom krmijo. Nabira se lahko sproti, ko se polje obdeluje. Poljedelsko ministrstvo je naročilo političnim oblastim, da kmete na to novo krmilo opozore.

Kako je z žitom? Rumunska vlada je tozadevni prepovedovalni zakonski načrt predložila zbornici, ki ga je tudi sprejela. — Posestniki mlinov v Rumuniji se obotavljajo še naprej mestnim pekarijam oddajati moko, češ, veleposestniki jim nočejo dati nobene pšenice. Zahtevajo od vlade, da jih prisili, da svoje zaloge dajo mlinom na razpolago. Do decembra lanskega leta so se dobili vagoni pšenice po 1850 do 2000 levov, pozneje ga pa še za 2400 levov ne morejo dobiti, dasi je vlada določila 1850 levov kot maksimalno ceno in mlini morajo vsled tega že 3 mesece v izgubo delati. Izjavili so se vsled tega, da dokler ne bo vlada potrebnih korakov storila in cene pšenice fiksirala, ne bodo prenehali s štrajkom. S setvijo se letos Rumunci precej pohvalijo. — Na Angleškem potrebujejo na teden krog 480 tisoč kvarterjev žita. Zaloge so bile zadnji čas že precej prazne. Požurili so se in pričeli žito iz Kanade in Združenih držav pridno dovažati. Začetkom marca (I. teden) je došlo 553 tisoč kvarterjev žita. Tako da ga na Angleškem sedaj krog 70 tisoč preostaja. Radi tega so zadnji čas cene žitu posebno pšenici precej padle. — Leta 1915 je znašala zaloge pšenice v Združenih državah krog 315 milijonov bušelnov. Letošnje leto se pa letina slabjša obeta. Iz Ohio poročajo, da je letos krog 20 milijonov akrov polja manj obdelanega. kot lansko leto osorej. Drugod pa — zlasti v Indiani, Illinois, Oklahome in Misuri je mrzav setvi sila škodoval. V državi Kan-

zas so pa z letino zelo zadovoljni. V Kanadi imajo še precej žita v zalogi, da Angleži upajo, da dobe iz Amerike krog 160 milijonov bušelnov od marca do junija več žita kot lansko leto ob tem času. Če ga bodo le mogli prepeljati!

Ogrska vlada je rekvirirala zaloge sladkorja po tovarnah in prostih skladiščih. Oddati se morajo sladkorni centrali. Izvzete so od te odredbe le one pošiljatve, ki so namenjene za izvoz in imajo že izvozno dovoljenje.

Leta 1914/15 se je pridelalo 18,218,000 vreč kave, torej za 1,683,000 vreč več kot so se prej nadejali. Za leto 1915/16 pa cenijo pridelek kave nad 20,355,000 vreč, za 1916/17 pa 18,305,000 V Evropi je bilo koncem februarja t. l. 3,279,000 tisoč vreč kave, torej 130.000 vreč manj kot lansko leto, svetovne zaloge v kavi pa je za 676.000 vreč manj.

V Rumuniji so mlini na leto krog 2 milijona kvintalov moka izvozili. Letos pa je tam že tri mesece prepovedano moko izvažati. Mlini pa štrikajo kot smo že zgoraj omenili. Vlada bo odredila, da bodo morali kmetje žito sicer mlinom oddajati po nižji ceni, a mlini ne bodo smeli moka več izvažati kot 40%, kar jo producirajo. Na ta način bo zadovoljila mline in peke.

Na ogrski trg zadnji čas zelo malo prešičev pripeljejo. Vzrok temu so napačno sestavljene maksimalne cene za prešičje meso in mast. Mesarji bi klali v izgubo. Rajši jih izvažajo v našo polovico, ker več dobijo zanje. Cena živi teži ni v pravem razmerju z določeno ceno mesa in slanine. Isto opazimo tudi pri nas.

V Franciji bo krožilo bankovcev za 18 milijard frankov. Državna francoska banka ima v zalogi zlata za 5 milijard, srebra pa za 363 milijonov frankov.

Oddaja krmilne moka in otrobi. Vsled odloka c. kr. ministrstva za notranje zadeve z dne 20. februarja t. l. se je pričela izdelovati iz koruze od dne 1. marca t. l. takozvana koruzna krmilna moka. Namesto otrobi, bode izdelanih iz koruze 27% te moka. Vsled tega se koruzni otrobi ne bodo oddajali ločeno, temveč vse skupaj, pod imenom »koruzna krmilna moka«. Cena znaša K 42.20 v mlinu, postavljena na postajo mline K 42.70 brez vreč za 100 kg. S to odredbo je zopet na razpolago živinorejcem dobro krmilo. Oddajalo se bode, kakor otrobi po Gospodarski zvezi v Ljubljani. Da se bode pravično razdeljevalo, t. j. da bi nekateri ne prejeli prevelikih zalog, drugi pa nasprotno jako malo, se bode nakazala ta moka samo županstvom ozir. aprovizacijskim odborom, kateri pa morajo skrbeti, da pride ta krmilna moka samo v roke upravičencem-živinorejcem. Vsled tega se bode tudi na naročila posameznikov oziralo v najnujnejših slučajih. Kdor želi tega krmila, naj se zgleda pri županstvu, ki bode potem poslalo naročila skupno Gospodarski zvezi. Priporoča se največja štedljivost s to krmilno moko. Naročila se bodo takoj upoštevala, v kolikor bode na razpolago dane množine dopuščale. Živinorejske in mlekarke zveze imajo pri izvršitvi naročil prednost. Naročila na otrobe, ki so do sedaj došla, so se izvršila in se županstva opozarjajo, naj priglase nova, da se jih zopet ponovno postreže. V prvi vrsti se bode oziralo sedaj na županstva oz. aprovizacijske odbore, ki do danes niso nič ali pa zelo malo otrobi prejeli. Priporočamo, naj se naročila kolikor mogoče omejujejo

Teden
velikanskih učinkovitih sporedov v
KINO
CENTRAL
se danes prične.

Danes v petek ob 7 in pol 9 uri zvečer
in jutri v soboto ob 4, pol 6 uri pop.
in 7 in pol 9 uri zvečer:

najnovejši film slavne detektivske
serije **Stuarta Webbsa**

Radomska
grajska gospa.

Detektivska drama v treh dejanjih. V
glavni vlogi F. Reichert.

„Gospod brez stanovanja“
Monakovski umetniški film v 3 dejanjih

Danes pri zadnji večerni predstavi na
splošno zahtevo (nepreklicno zadnji-
krat) kot nameček (zadnja točka)

**Kar mi je dala divjina in
kar sem ji vzel.**

na »krmilno moko«, ker je pšeničnih otrobi bolj malo na razpolago. Isti se bodo nakazovali v prvi vrsti za mlado živino. Mnogo upravičencev za »dolžnostne otrobe« se še ni priglasilo. Opozarjajo se, naj množino teh otrobi, do katerih so upravičeni, takoj zahtevajo. — Gospodarska zveza v Ljubljani.

Sodarji

(tudi starejše osebe) za izdelovanje
sodov iz mehkega lesa za akordno
delo proti dobremu plačilu se takoj
sprejmejo pri tovarni barv v Dolu.

Prodajam ca 3000 kg

lanene slame

(neotrito predivo - gerösteter Stengel-
flachs) za takojšnjo pošiljatev.

Leopold Knez trgovec z meš. blagom
št. Jurij pod Kumom - ž. p. Zidanmost.

Cerkvenik

prost vojaščine želi nastopiti službo
v župnišču na deželi. Naslov pove
uprava „Slovenca“ pod šte. 824.

Vratar-hišnik

vojaštva prost, oženjen, 26 let star, z enim 7 me-
sečnim otrokom, vešč vrtnarstva, govori, slovensko,
hrvatsko in nemško, želi z 20. aprilom premeniti
službo, najraje kam v Primorju. Naslov pove uprava
lista pod št. 768.

Rabim

deklico

iz dobre hiše 16 let staro, ki je dovršila
6 razredov, ter je zmožna v računstvu,
kot učenko v trgovino z mešanim blagom.

Ivan Žargl, trgovec v Kamniku.

744 (12)

Modni salon **Rozi Fabčič**

Rimska cesta 6

priporoča cenjenim damam in gospicam
svojo veliko izbero **slamnikov, modelov** in
raznega **nakita**. Postrežba točna, solidna.

827

Čebulček

priporoča trgovina s semeni na debelo in drobno

Sever & Urbanič, Ljubljana

Wolfova ulica 12

Posteljno
perje
in puh

u veliki izbiri in po jako nizkih
cenah priporoča turdka

A. & E. Skaberné, Ljubljana

Mestni trg šte. 10.

Vsako množino

piva v sodčkih

= dobavlja točno =

tudi cele vagone proti takojšnjemu plačilu in zastavku za sode

823 **veletrgovina pive**

Alojzij Ambrosch

Celovec, Salmstraße št. 7.